

MUKANDA YA NTETE YA POLO NA BA TESALONIKA

Polo, ti Silwano¹, ti Timote², na dibundu ya ba Tesalonika³, kati na Nzambi Tata ye kati na Mfumu Yezu Klisto : Dienga ti ngemba na beno.

1

2 Beto ke kutonda Nzambi ntangu yonso sambu na beno yonso, na kutangaka [ba zina na] beno na bisambu na beto, 3 na kuyindulaka kukonda kuyambula kisalu ya lukwikilu na beno, kisalu ya zola na beno, ti kukanga ntima na beno ya kivuvu ya Mfumu na beto Yezu Klisto, na ntwala ya Nzambi ye Tata, 4 na kuzabaka, ba mpangi ya zola ya Nzambi, kusolama na beno. 5 Sambu nsangu ya mbote na beto kwisaka ve na beno kaka na ndinga, kansi mpi na ngolo, ye na Mpeve Santu, ye na kufulukuka ya nene ya kundimisama, bonso beno kuzaba inki mutindu beto vandaka kati na beno sambu na zola [na beto] na beno. 6 Ye beno kumaka bilandi ba mbandu na beto ye ya Mfumu, ya beno yambaka ndinga, ti ba mpasi mingi, ti kiese ya Mpeve Santu ; 7 na mpila nde beno kumaka mbandu sambu na ba yina yonso ke kukwikila na Masedonia ti na Akaya⁴. 8 Sambu ndinga ya Mfumu wakanaka katuka na beno, kaka ve na kati na Masedonia ye kati na Akaya, kansi, na bisika yonso, lukwikilu na beno na Nzambi me mwanganaka, na mpila nde beto ikele na mfunu ve na kutubila yo. 9 Sambu bo mosi ke kutuba sambu na beto inki kukota beto vandaka na yo mfinama na beno, ye inki mutindu beno balukaka na Nzambi katuka na biteki, sambu na kusadila⁵ Nzambi ya moyo ye ya kieleka, 10 ye sambu na kukinga katuka na mazulu Mwana na yandi yina yandi futumunaka kati na ba fwa, Yezu, yina ke katula beto na makasi ke kwisa.

Sambu beno mosi beno zaba, ba mpangi, nde kukota na beto kati na beno vandaka ya mpamba ve ; 2 kansi, na nima ya

2 kumona ntete mpasi ye kusafulama na Filipino⁶, bonso beno kuzaba yo, beto bakaka kikesa yonso kati na Nzambi sambu na kumwangila beno nsangu ya mbote ya Nzambi ti ba mvita mingi⁷. 3 Sambu kupesa kikesa na beto vandaka na nzila ya kukusa ve, ata mvindu, ye [beto sadilaka yo] na mayele ya mbi ve ; 4 kansi bonso beto ndimamaka na Nzambi sambu nde nsangu ya mbote kupesamina beto, beto ke kutuba mutindu yai, bonso na kusepidisa bantu ve, kansi Nzambi yina ke

¹ Silwano to Silasi, *mpangi ya dibundu na Yeluzalemi* ; tala bisalu 15, 22, 27, 32. Yandi vandaka kusala kisika mosi ti Polo na Siliya, na Silisia (bisalu 15, 40—41), na Masedonia mpi (bisalu 16, 8—12), na Filipino kuna bo kangaka bo (16, 24—25), na nima na Tesalonika (17, 1—5).

² Bisalu 16, 1—3 ; 17, 14—15 ; 18,5 ; 1 Kol 4, 17 ; 1 Tim 1, 2.

³ *Tesalonika, dibungu ya Masedonia na ndambu ya nord* ya nzadi mungwa Ege (bisalu 17, 1).

⁴ Masedonia ti Akaya : **province** ya Gelesi.

⁵ Kusadila, bonso mpika.

⁶ Tala Bisalu 16, 11—12, 16—25, 35—39.

⁷ Bisalu 17, 1—15.

kumekaka ba ntima na beto. 5 Sambu mpi beto sadilaka ve ndinga ya kuleba, bonso beno kuzaba yo, ata mambu yina ke kubumba nzala ya kuvanda na konso kima¹, Nzambi ikele mhangi² na yo ; 6 ye beto sosaka ve nkembo yina ke katuka na bantu, ata kukatuka na beno ve, ata kukatuka na ba nkaka, ntangu beto lendaka kuvanda na kiyeka na [beno] bonso ba ntumwa ya Klisto ; 7 kansi beto vandaka ntima mpima na kati na beno. Bonso munwisi mabele ke kebaka mbote—mbote bana na yandi mosi, 8 mutindu yina, na kuzolaka beno mingi, beto yilamaka na kutuba na beno kaka nsangu ya mbote ya Nzambi ve, kansi mpi luzingu na beto mosi, sambu nde beno kumaka ba zolama na beto. 9 Sambu beno ke kuyindula, ba mpangi, kulemba na beto ye ksalu ya mpasi na beto ; ikele na kusalaka mpipa ti mwini sambu na kuvanda na kiyeka ya muntu mosi ve na beno, nde beto longaka beno nsangu ya mbote ya Nzambi. 10 Beno mosi, beno ikele ba mhangi³, ti Nzambi mpi, nde beto tambulaka na bu santu, ti na masonga, ti na kukonda kifu na ntwala na beno yina ke kwikila, 11 bonso beno kuzaba inki mutindu [beto pesaka kikesa] konso muntu na beno, bonso tata bana na yandi mosi, na kupesaka beno kikesa, ye na kubombaka beno, ye na kutaka kimbangi, 12 Sambu nde beno kutambula na mutindu ya kufwana na Nzambi yina⁴ ke kubinga beno na kimfumu na yandi mosi ye na nkembo na yandi mosi. 13 Ye yo yina mpi beto, beto ke kutonda Nzambi ya kukonda kuyambula na yai nde, ya beno yambaka na beto ndinga ya kulonga [yina ikele] ya Nzambi, beno ndimaka, ndinga ya bantu ve, kansi (bonso yo ikele ya kieleka) ndinga ya Nzambi, yina mpi ke kusala kati na beno yina ke kwikila. 14 Sambu beno, ba mpangi, beno kumaka ba landi mbandu ya mabundu ya Nzambi yina ikele na Yudea kati na Klisto Yezu ; sambu beno mpi, beno monaka mpasi katuka na bantu ya dikanda na beno mosi mambu ya mutindu mosi ya bo mpi [monaka] mpasi katuka na ba Yuda, 15 yina kufwaka Mfumu Yezu ti ba mbikudi, ye ba yina niokulaka beto, ye ba yina ke sepidisa Nzambi ve ye yina ke kutedimina beto na bantu yonso, 16— na kukangaka beto nzila ya kutuba na makanda na mpila nde bo kuvanda ya kuguluka, sambu na kufulusa ntangu yonso kitesolo ya masumu na bo ; kansi makasi me bwila bo na nsuka.

17 Sambu na beto, ba mpangi, ya beto kabanaka ti beno na mwa ntangu na ilungi ye na ntima ve, beto sosaka ngolo, ti mpusa ya ngolo, kumona ilungi na beno ; 18 yo yina beto zolaka kwisa na beno, mono⁵ Polo, ye mbala mosi ye mbala zole, ye satana kangaka beto nzila. 19 Sambu inki ikele kivuvu na beto, to kiese na beto, to mpu ya lukumu ya beto ke kudikembisa ? Keti ikele beno ve na ntwala ya Mfumu na beto Yezu, na

¹ Tala Efezo 5, 3, ti lukaya.

² Temwe.

³ Tala lukaya 2, 5.

⁴To : Ya Nzambi yina.

⁵ Na yina me kutala mono.

kukwisa na yandi ? 20 Sambu beno, beno ikele nkembo na beto ye kiese na beto.

Yo yina, na kulendaka kukanga diaka ntima ve, beto monaka mbote na kubikala beto mosi na Atene¹, 2 ye beto

3 tindaka Timote, mpangi na beto ya kisalu ye nsadi ti Nzambi na nsangu ya mbote ya Klisto, sambu na kusidikisa beno ti kupesa beno kikesa² na yina me kutala lukwikilu na beno, 3 na mpila nde mosi ve kuyangisama na kuniokulama yayi ; sambu beno kuzaba beno mosi nde beto ikele pana sambu na yo. 4 Sambu mpi, ntangu beto vandaka mfinama na beno, beto tubaka na beno na ntwala nde beto fetele kuniokulama, bonso mpi yo kumaka, ye bonso beno kuzaba yo. 5 Yo yina mono mpi, na kulendaka kukanga diaka ntima ve, mono tindaka na mpila nde mono kuzaba [inki mutindu] lukwikilu na beno ikele, mbayi—mbayi mpukumuni kumpukumuna beno, ye nde kisalu na beto kukuma mpamba. 6 Kansi Timote na kukumaka mfinama na beto katukaka na beno, ye ya yandi natilaka beto ba nsangu ya mbote ya lukwikilu na beno ti ya zola na beno, [ye ya yandi tubilaka beto] nde beno ikele kuyindula beto ntangu yonso na mbote, na kuvandaka na mpusa ya ngolo ya kumona beto, bonso beto mpi ke zola kumona beno ; 7 — yo yina, ba mpangi, beto bakaka kikesa na yina me kutala beno na nzila ya lukwikilu na beno, na ba mpasi na beto yonso ti na kuniokulama na beto ; 8 sambu ntangu yayi beto ke kuzinga, kana beno ke kutelama ngwi kati na Mfumu. 9 Sambu inki matondo beto lenda pesa na Nzambi sambu na beno, sambu na kiese yonso yina beto ke kusepila ti yo sambu na beno na ntwala ya Nzambi na beto, 10 na kusambaka mpipa ti mwini na kukwamina kibeni, sambu nde beto kumona ilungi na beno ye nde beto kuyika yina me kukonda na lukwikilu na beno ! 11 Nde Nzambi na beto ye Tata yandi mosi, ti Mfumu na beto Yezu, kutwadisila beto nzila mfinama na beno ; ye na yina me kutala beno, 12 nde Mfumu kufulusa beno ye kufulusa beno mingi kati na zola ba mosi na ba ya nkaka ti na bantu yonso, bonso beto mpi na beno, 13 sambu na kusidikisa ba ntima na beno ya konda kifu na bu santu na ntwala ya Nzambi na beto ye Tata na kwisa ya Mfumu na beto Yezu ti ba santu na yandi yonso.

Ya nkaka mpi, ba mpangi, beto ke bondila beno ye beto ke kupesa beno kikesa na nzila ya Mfumu Yezu, sambu nde, bonso

4 beno bakaka na beto inki mutindu beno fetele kutambula ti kusepidisa Nzambi, bonso mpi beno ke tambula, beno fuluka na yo ya kuluta. 2 Sambu beno zaba inki ba lutumu beto pesaka beno na nzila ya Mfumu Yezu. 3 Sambu yo yayi luzolo ya Nzambi, bu santu na beno, nde beno kubuya bizumba, 4 nde konso muntu na kati na beno kuzaba kuvwa **nzungu** na yandi mosi na bu santu ti na lukumu, 5 na ba mpusa ya ngolo ya mbi ya kulula bonso ke kusalaka makanda mpi ba yina kuzaba Nzambi ve ; 6 muntu mosi lenda kubwisa mpangi na yandi ve to

¹ Tala Bisalu 17, 13—16 ; 18, 1, 5.

² Kulongisila, to kupesa kikesa.

kusala yandi mbi na diambu, sambu nde Mfumu ikele muvutudi mbela na mambu yayi yonso, bonso mpi beto songaka beno yo na ntwala ti kuta kimbangi. 7 Sambu Nzambi bingaka beto ve na mvindu kansi na bu santu. 8 Yo yina yina ke kulosa [yo], yandi ke kulosa muntu ve, kansi Nzambi, yina pesaka beno mpi Mpeve Santu na yandi.

9 Na yina me kutala zola ya kimpangi, beno ikele na mfunu ve nde mono kusonikila beno yo ; sambu beno mosi, beno me kulongamaka na Nzambi na kuzolana mosi na ya nkaka ; 10 sambu mpi beno ke salaka yo na ba mpangi yonso yina ikele na Masedonia ya mvimba ; kansi beto ke kupesa beno kikesa, ba mpangi na kufuluka na yo ya kuluta, 11 ye beno kutula ngolo na kuzinga na ngemba, na kusala mambu na beno mosi ye na kusala na maboko na beno mosi, bonso beto tumaka yo na beno, 12 na mpila nde beno tambula na mutindu ya kuzitisama na ba yina ya nganda ye beno vanda na mfunu ya muntu¹ ve.

13 Beto zola ve, ba mpangi, nde beno vanda na kukonda kuzaba na yina me kutadila ba yina me kulala², na mpila nde beno vanda ve na mawa bonso ba ya nkaka yina ikele na kivuvu ve. 14 Sambu kana beto ke kwikila nde Yezu ku fwaka, ye nde yandi futumukaka mutindu mosi mpi, ti yandi, Nzambi ta kunata ba yina me lalaka na nzila ya Yezu 15 (sambu beto ke tubila beno yayi na nzila ya ndinga ya Mfumu : Nde beto, ba zinga, ba yina ta kuzinga tii na kukwisa ya Mfumu, beto ta kuyita na ntwala ata fioti ve ba yina me kulalaka. 16 Sambu Mfumu yandi mosi, ti kuboka ya lutumu³ ti mungungu ya mbuta ya ba wanzio⁴, ti mpungi⁵ ya Nzambi, ta kulumuka katuka na zulu ; ba fwa kati na Klisto ta kufutumuka ntete—ntete ; 17 na nima beto, ba zinga yina ke kuzinga beto ta kunatama kimvuka ti bo kati na matuti na kukutana ti Mfumu na mupepe ; ye mutindu yina beto ta kuvanda ntangu yonso ti Mfumu. 18 Beno bombasana⁶ mosi na ya nkaka na ba ndinga yayi).

Kansi na yina me kutala ba ntangu ti ba nsungi, ba mpangi, beno ikele na mfunu ve nde bo kusonikila beno ; 2 sambu beno kuzaba beno mosi mbote—mbote nde kilumbu ya Mfumu ta kukwisa bonso muyibi na kati ya mpipa. 3 Ntangu bo ta kutuba : « Ngemba ti kukebama ya mbote », ibuna kubebisama ya kintulumukina ta bwila bo, bonso ba mpasi [ke bwilaka] yina ikele na divumu, ye bo ta kutina ata fioti ve.

¹ To : Ya kima ve.

² Mpila mosi ba yina me kufwaka ; *tala* 1 Kol 15, 6, 17—18, 51 ; *mutindu mosi* nzila ya kutanga 14—17 na *nsi*.

³ To : Ya kuvukisa.

⁴ To : Mungungu ya mbuta ya ba wanzio.

⁵ 1 Kol 15, 52.

⁶ To *mpi* : Beno pesana kikesa ; 2 Kolinto 1, 4.

4 Kansi beno, ba mpangi, beno ikele na kati ya mudidi ve, na mpila nde kilumbu kubwila beno bonso muyibi ; 5 sambu beno ikele beno yonso bana ya nsemo ti bana ya kilumbu ; beto ikele ya mpipa ata ya mudidi ve. 6 Yo yina mpi beto kulala ve bonso ba ya nkaka, kansi beto kangula meso ye beto kukonda kulutisa kiteso ; 7 sambu ba yina ke lalaka, bo ke lalaka na mpipa, ye ba yina ke kulahuka malafu, bo ke kulahuka malafu na mpipa ; 8 kansi beto yina ikele ya kilumbu, beto kudiya, na kulwataka nkaku ya ntulu¹ ya lukwikilu ye na zola, ye bonso nkaku ya ntu² mpu, kivuvu ya luguluku³ ; 9 sambu Nzambi yidikaka beto sambu na makasi ve, kansi na kubaka luguluku na nzila ya Mfumu na beto Yezu Klisto, 10 yina fwaka sambu na beto, na mpila nde, ata beto lenda kangula meso, ata beto lenda kulala⁴, beto ke kuzinga kimvuka ti yandi. 11 Yo yina beno pesana kikesa³ mosi na ya nkaka ye kutungana mosi na ya nkaka, bonso mpi beno ke kusala yo.

12 Beto ke bondila beno, ba mpangi, na kuzaba ba yina ke kusala kisalu kati na beno, ye bo ikele na ntu⁵ kati na beno na Mfumu, ye bo ke kukebisa beno, 13 ye na kubakaka bo na lukumu mingi na zola sambu na kisalu na bo. Beno kuvanda na ngemba kati na beno. 14 Beto ke pesa beno kikesa, ba mpangi : Beno kebisa ba mvwanzi, beno pesa kikesa ba yina me vidisa kikesa, beno kwisa na lusadisus ba yina ikele ya kulemba, beno vanda na ntima ya nda na bantu yonso. 15 Beno keba nde muntu mosi ve kuvutula mbi na mbi ; kansi beno landa ntangu yonso yina ikele mbote, ye kati na beno, ye na ntwala ya bantu yonso. 16 Beno yangalala ntangu yonso. 17 Beno samba kukonda kuyambula. 18 Na mambu yonso beno vutula matondo, sambu yina ikele luzolo ya Nzambi kati na Klisto Yezu sambu na beno. 19 Beno kuzima Mpeve ve ; 20 beno baka mbikudulu⁶ bonso kukonda mfunu ve, 21 kansi beno meka mambu yonso ; beno simba yina ikele mbote. 22 Beno buya mambu yonso ya mbi.

23 Nzambi ya ngemba yandi mosi kasantisa⁷ beno ya mvimba, ye nde mpeve na beno, ye moyo na beno, ye nitu na beno ya mvimba, kuvanda ya kubumbama na konda kunganina na kukwisa ya Mfumu na beto Yezu Klisto. 24 Yina ke kubinga beno ikele nkwikisi, yina mpi ta kusala yo.

25 Ba mpangi, beno samba sambu na beto. 26 Beno pesa ba mpangi yonso mbote na beze ya santu. 27 Mono ke kulomba beno ngolo na nzila ya

¹ Tala lukaya ba Efez. 6. 14.

² Kinwaninu ya ke taninaka ntu.

³ Efezo 6, 13—17.

⁴ *Mpila mosi* : Ata beto kuvanda na luzingu, ata beto kuvanda ya kufwa (*ntangu Mfumu ta kwisa*).

⁵ *Mpila mosi* : Ke kusongisa mbandu (1 Tim 5, 17).

⁶ Prophéties.

⁷ **Forme elliptique** sambu : nde Nzambi ... kusiamisa beno. *Ikele kisambu ye kundimama ve.*

Mfumu nde mukanda kutangama na ba mpangi yonso ya santu. 28 Bika nde dienga ya Mfumu na beto Yezu Klisto kuvanda na beno !